สัญลักษณ์ปลาในพระพุทธศาสนาเถรวาท

เพลิงสุริยเทพ เจ้ามลาวลาช รามางกูร ณ โคตะปุระ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมษายน 2557

สัญลักษณ์ปลาในพระพุทธศาสนาเถรวาท

เพลิงสุริยเทพ เจ้ามลาวลาช รามางกูร ณ โคตะปุระ

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2557

สัญลักษณ์ปลาในพระพุทธศาสนาเถรวาท

เพลิงสุริยเทพ เจ้ามลาวลาช รามางกูร ณ โคตะปุระ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ผศ. ดร. เทพประวิณ จันทร์แรง)

..... กรรมการ
(ผศ. ดร. ปรุตม์ บุญศรีตัน)

..... กรรมการ
(อ. ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผศ. ดร. ปรุตม์ บุญศรีตัน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผศ. ดร. สยาม ราชวัตร)

8 เมษายน 2557

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แด่

... อาชญาเจ้า ขุนรามราชรามางกูร (ราม รามางกูร ณ โคตะปุระ)

เจ้าเมืองธาตุพนมและเจ้าขุนโอกลาษพระธาตุพนม...

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะการได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากบรรดาท่านนักปราชญ์ราชบัณฑิต และผู้รู้ในการพระพุทธศาสนาทั้งหลาย พร้อมด้วยพระเดชพระคุณของครูบาอาจารย์ผู้เปี่ยมด้วยพรหมวิหารธรรม ที่ให้การเอาใจใส่ดูแลผู้วิจัยโดยไม่ละสายตาเลย ทั้งในด้านองค์ความรู้ ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทั้งหลาย ช่วยคุ้มครองผู้วิจัยให้รอดพ้นจากอุปสรรคทางการศึกษา อันจะพึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีมลทินโทษได้ อีกทั้งยังได้อบรมบ่มจริต ขัดเกลานิสัยใจคอของผู้วิจัยให้มีความละเอียดลออ ต่อหลักธรรมในพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งได้อุตส่าห์อนุศาสน์ภูมิรู้ในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัยด้วย บรรดาท่านผู้มีพระคุณเหล่านี้ ได้แก่ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร. ปรุตม์ บุญศรีตัน ผู้รับภาระอันใหญ่หลวงเสมอบิดาคนที่สองของผู้วิจัย พร้อมท่านคณาจารย์แห่งภาควิชาปรัชญาและศาสนา อันมีท่านอาจารย์ รศ. ดร. บุณย์ นิลเกษ ผู้รับผู้วิจัยเป็นบุตรบุญธรรม ท่านอาจารย์ ดร. พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์ ท่าน ผศ.ดร. วิโรจน์ อินทนนท์ ท่านอาจารย์ ดร. สมหวัง แก้วสุฟอง ปราชญ์สำคัญที่มอบพุทธิปัญญาแก่ผู้วิจัย ท่านอาจารย์ ผศ. ดร. สยาม ราชวัตร และท่านอาจารย์ ผศ. พีระพล คดบัว ผู้เป็นประทีปแห่งการสอนวิชาปรัชญาตะวันตก

ลำดับต่อมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในน้ำจิตน้ำใจอันประเสริฐแท้ ของพระคุณครูบาอาจารย์ฝ่ายสตรี ที่ได้มีแก่ผู้วิจัยตามหน้าที่ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันนั้นทุกประการ อีกทั้งท่านยังได้เป็นผู้อนุเคราะห์มอบทุนการศึกษาเป็นจำนวนมากแก่ผู้วิจัยด้วย อันได้แก่ ท่านอาจารย์ รศ. วันดี ศรีสวัสดิ์ ผู้ให้การสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยแก่ผู้วิจัย พร้อมทั้งขอบพระคุณน้ำใจอันงดงามของท่านอาจารย์ ผศ. ดร. วรรณวิสาข์ ไชยโย ผู้ช่วยให้ผู้วิจัยได้มีบทบาทในการแสดงออกทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่ตามหลักเสรีภาพสมัยใหม่ ตั้งแต่ครั้งที่ผู้วิจัยยังเป็นนักศึกษาปริญญาตรี

คุณงามความดีใดๆ อันได้บังเกิดมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเกล้าถวายความดีงามเหล่านี้แด่ดวงพระวิญญาณของบรรพบุรุษต้นตระกูลของผู้วิจัยทุกๆ พระองค์ ขอดวงพระวิญญาณของทุกพระองค์โปรดรับคุณงามความดีนี้เป็นเครื่องสักการะจากผู้วิจัย ซึ่งประวัติเรื่องราวของท่านเหล่านี้ต่างเป็นกำลังจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการศึกษาอย่างแรงกล้าของผู้วิจัย ท่านที่จะขอเอ่ยพระนามทั้งหมดนี้ ได้แก่ อาชญาเจ้าพระยานาเหนือ (คำบุค บุคละ) อาชญาเจ้าพระยาเมืองฮามนามฮุ่งศรี (คำอยู่ บุคละ) อาชญาเจ้าขุนรามราชรามางกูร (ราม รามางกูร) เจ้าเมืองธาตุพนม-เจ้าขุนโอกาสผู้รักษาข้าพระธาตุพนมและอาชญานางสิริบุญมา อุปละ อาชญาหลวงกลางน้อยศรีมงคล (ศรี รามางกูร) เจ้าเมืองธาตุพนม-เจ้าขุนโอกาสผู้รักษาข้าพระธาตุพนมและอาชญานางบุษดี รามางกูร อาชญาหลวงปราณีพุทธบริษัท (เมฆ รามางกูร) เจ้าเมืองธาตุพนม-เจ้าขุนโอกาสผู้รักษาข้าพระธาตุพนมและ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อาชญานางกองสี จันทรสาขา เจ้าคุณทวดพระอัคร์บุตร์ (บุญมี บุคคละ) และอาชญาทวดบัวสี บุคคละ (สุวรรณภักดี) เจ้าคุณทวดพระอุปฮาต (เฮือง รามางกูร) อาชญาทวดสูรย์ทอง รามางกูร (บัวสาย) อาชญาหลวงอามาตย์ (อำนาจ) อาชญาหมื่นนำรวง อาชญาหมื่นแผ้วพนมพิทักษ์ อาชญาท้าวสุริยะ อาชญาท้าวราชวงศ์ (วัตร) ท้าวอุปละ (ถง) พระพิทักษ์เจดีย์ (มุง) พระพิทักษ์เจดีย์ (พระละครแก่น) พระพิทักษ์เจดีย์ (พระศรีสองฟ้า) ท่านปู่ท้าวคำมี รามางกูร ท่านปู่พระบำรุงพนมเจดีย์ (เทพพะจิตต์ บุคคละ) ท่านปู่ท้าวโพธิสารพินิต (อินทวงษ์ บุคคละ) ท่านปู่ท้าวมหาดวง รามางกูร ท่านปู่กำนันสุนีย์ รามางกูร ท่านย่าทองแสง รามางกูร (นีระพงศ์) และผู้วิจัยขอขอบพระคุณบรรดาญาติผู้ใหญ่ในตระกูลที่ได้อบรมดูแลบ่มเพาะวิชาความรู้ ขนบธรรมเนียมต่างๆ ตั้งแต่เล็กจนโต อันได้แก่ ท่านป้าฉวีวรรณ ใจสุข (รามางกูร) คุณพ่อสุพรรณ รามางกูร (ท้าวจารย์กิ) คุณพ่อทรงยศ สุริยวงศ์ และคุณแม่สมฤทธิ์ สุริยวงศ์ (แสนสุข) ด้วย

ความผิดพลาดบกพร่องทั้งหลาย ที่ได้ปรากฏแล้วในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียวด้วยสัตยธรรมและอรรถประโยชน์ สารัตถประโยชน์ใดๆ ก็ดี ที่ได้บังเกิดแล้วในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยก็ขอน้อมเกล้ามอบไว้แด่ท่านผู้ศึกษาวิจัย และท่านนักอ่านทุกๆ ท่านมา ณ ที่นี้

เพลิงสุริยเทพ เจ้ามลาวลาช รามางกูร ณ โคตะปุระ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved